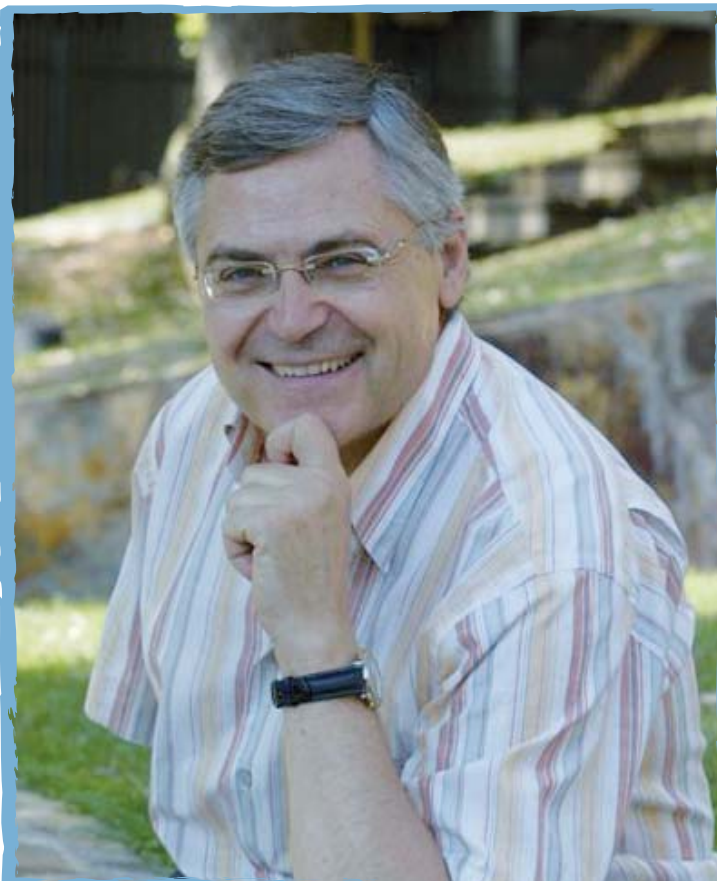

Tradicionalment l'escola s'ha centrat en els aspectes cognitius i ha prioritzat els aprenentatges científics i tècnics sense tenir en compte l'educació emocional, que cobra cada cop més importància atès que és un element indispensable en el desenvolupament cognitiu dels infants. Rafael Bisquerra Alzina, catedràtic de la Universitat de Barcelona (UB), director del màster en educació emocional i benestar i del màster en intel·ligència emocional en les organitzacions de la UB, i fundador del GROU (Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica), té com a línia d'investigació l'educació emocional.

Ens pots definir la intel·ligència emocional? En què consisteix?

En prendre consciència de les pròpies emocions i gestionar-les de manera apropiada. Això vol dir posar intel·ligència entre els estímuls que rebem i les respostes que donem.

Què són les competències emocionals i com es desenvolupen?

Les competències emocionals consisteixen en un conjunt d'habilitats, coneixements i actituds que permeten comprendre, expressar i regular de forma apropiada els fenòmens emocionals.

Els docents són els primers que haurien d'adquirir competències emocionals. Això hauria d'estar present en la formació inicial i contínua del professorat

Les competències emocionals tenen un marc referencial que inclou la intel·ligència emocional però que van més enllà per incloure altres aspectes. Inclouen la consciència emocional; el control de la impulsivitat; la capacitat per treballar en equip, per tenir cura d'un mateix i per tenir cura dels altres;

etc. Això facilita una millor adaptació a les circumstàncies de la vida (com als processos d'aprenentatge, a les relacions interpersonals, a la resolució de problemes, etc.).

Hi ha diversos models de competències emocionals. Un d'ells és el model del GROU de la Universitat de Barcelona, segons el qual les competències emocionals són la consciència emocional, la regulació emocional, l'autonomia emocional, la competència social i les competències de vida per al benestar.

Es pot parlar d'analfabetisme emocional?

I tant que sí. De fet, se'n parla per referir-se al comportament de les persones que manifesten una absència de competències emocionals. En conseqüència, tenen una predisposició a adoptar comportaments de risc, crear problemes i conflictes, sentir-se amb inestabilitat emocional, etc. Certes manifestacions d'ansietat, estrès, depressió, violència, consum de drogues, suïcidis, pessimisme, conflictivitat, etc., són manifestacions d'analfabetisme emocional.

Quines variacions hauria de contenir el currículum escolar per dur a terme una bona educació emocional?

Cal comprendre que l'adquisició de coneixements, tot i ser necessària, és insuficient per fer front als reptes de la vida actual. Caldria incloure en el currículum el desenvolupament de les competències emocionals. Això es pot fer a través de la tutoria, de l'assignatura d'educació per a la ciutadania i, per extensió, de qualsevol assignatura en què el professor estigui preparat per fer-ho.

Què es pot dir sobre les competències emocionals dels docents?

Els docents són els primers que haurien d'adquirir competències emocionals. Això hauria d'estar present en la formació inicial i contínua dels professors. Només d'aquesta manera podran contribuir al desenvolupament de les competències de l'alumnat. Però de moment encara no es fa.

Ens pots fer un resum del programa del postgrau d'educació emocional que es porta a terme des de la UB?

Aquest màster té dues parts: al final de la primera s'obté el títol de postgrau i al final de la segona el títol de màster. Els seus objectius són l'aprofundiment en el marc teòric de les emocions per derivar-ne implicacions per a la pràctica educativa, l'adquisició de les competències comunicatives necessàries per a la formació en educació emocional, i el disseny i avaluació dels programes d'educació emocional posats en pràctica.

Cal dir que també tenim un màster en intel·ligència emocional a les organitzacions que, a més d'incloure les bases teòriques de la intel·ligència emocional, treballa el lideratge emocional, la intel·ligència emocional aplicada a recursos humans, i la gestió d'equips.